

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΥΦΛΩΝ

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 9977/12/12/1932 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΕΛΕΓΧΕΤΑΙ ΚΑΙ
ΕΠΟΠΤΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΕΠΙΤΙΜΟ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ &
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ & ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ

ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 31 – 10432 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 210-5245001, 5228333, 5228365, 5245578

e-mail: pab@otenet.gr web site: www.pst.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΥΦΛΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΔΡΑ: ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΣΚΕΠΕΝΤΖΗ 28 & ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ, ΗΡΑΚΛΕΙΟ – ΚΡΗΤΗΣ Τ.Κ. 71306

ΤΗΛ: 2810-211511 e-mail: petkritis@yahoo.gr web site: www.petk.gr

Αρ. Πρωτ.: 260

Ηράκλειο: 23/12/2025

Προς: κα. Βασαμιδάκη
Δέσποινα, Αναπληρώτρια Προισταμένη
της Δ/σης Περιβάλλοντος

Κοιν.: κ. Καλοκαιρινό Αλέξη, Δήμαρχο Ηρακλείου
κ. Γιαλιτάκη Νικόλαο, Αντιδήμαρχο Καθαριότητας, Περιβάλλοντος & Ενέργειας
κ. Σισαμάκη Γεώργιο, Αντιδήμαρχο Τεχνικών Υποδομών & Βιώσιμης κινητικότητας

Θέμα: Απάντηση στην κ. Βαρσαμιδάκη Δέσποινα

Η Περιφερειακή Ένωση Τυφλών Κρήτης (Π.Ε.Τ.Κ.), παράρτημα του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών και αποκλειστικός εκπρόσωπος των ατόμων με οπτική αναπηρία και των οικογενειών τους στην Κρήτη, σε απάντηση του εγγράφου σας, το οποίο ήρθε ως απάντηση στο έγγραφό μας στις 4/12/2025 με αριθ. πρωτ. 121182/29/10/2025, θέλουμε να κάνουμε τις εξής παρατηρήσεις.

Πράγματι, όπως αναφέρετε, η ΚΥΑ 6213/Β/2022 ισχύει για έργα που θα κατασκευαστούν ουσιαστικά από το 2023 και έπειτα, κάπου στις παρυφές της πόλης, καθώς όλοι σχεδόν οι δρόμοι εντός της πόλης έχουν ήδη πεζοδρόμια. Επίσης, η ΚΥΑ 6213 αναφέρει πως μελέτες που έχουν δημιουργηθεί πριν τον Δεκέμβριο του 2022 εφαρμόζονται ως έχουν, χωρίς δηλαδή επικαιροποίηση.

Γνωρίζουμε και κινούμαστε προς την άσκηση πίεσης για τη δημιουργία μίας νέας ΚΥΑ που δεν θα διασφαλίζει και θα προστατεύει τα λάθη του παρελθόντος. Μίας ΚΥΑ που δεν θα καταδικάζει τις πόλεις μας σε μαρασμό, αφού τα πεζοδρόμιά τους θα είναι αφιλόξενα για τους κατοίκους τους.

Αναφέρεστε, σε προγενέστερα πεζοδρόμια που κατασκευάστηκαν «νόμιμα». Κανένας κανονισμός, παλιός ή νέος, δεν προβλέπει δέντρα και λάκκους φύτευσης εντός των ελεύθερων ζωνών όδευσης πεζών.

Από το 2009 ίσχυε η ΚΥΑ 2621/2009. Μπορείτε να μας πείτε, παρακαλούμε, αφού κάνετε αυτοψία στην πλατεία Κορνάρου, στο δεξιό μέρος της πιάτσας ταξί, γιατί δεν τηρείται το ελάχιστο εύρος της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών που είναι το ελάχιστο 1,50μ; Εντός αυτής της ζώνης έχουν φυτευτεί (παράνομα) σύμφωνα και με τον κανονισμό πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου, δέντρα που εμποδίζουν την κίνηση όλων των πολιτών.

Λέτε, πως τηρούνται οι προδιαγραφές σε κάθε νέο έργο. Η πράξη έχει δείξει πως τηρούνται, αρκεί να μην προϋπάρχει κάποιο δέντρο ήδη φυτεμένο από κάποιον ιδιώτη. Ένα έργο πεζοδρομίου, μπορεί να ονομαστεί ανάπλαση, να γίνει μία στοιχειώδη διαπλάτυνση και να ισχύει η μελέτη που κατασκευάστηκε το 1970, ενώ έχουμε 2025 και το έργο θα παραμείνει μη προσπελάσιμο για τα επόμενα πολλά χρόνια.

Επίσης η ΚΥΑ αναφέρει ως ελάχιστο χώρο φύτευσης τους από 35 πόντους. Που σημαίνει ότι, ανάλογα με τη συνείδηση του μελετητή, μπορεί ένα πεζοδρόμιο 5 μέτρων πλάτος π.χ. να δώσει «νόμιμα», τα 3,50 μ στο πράσινο και 1,50μ στους πεζούς. Αυτό είναι νόμιμο και παράλογο ταυτόχρονα .

Είναι το ίδιο παράλογο όταν η ΚΥΑ αποσιωπά εντελώς να δώσει λύση σε παλαιότερες φυτεύσεις «νόμιμες», δηλαδή έχουν γίνει στο όριο ή εντός της ελάχιστης ζώνης όδευσης πεζών. Παράνομες, δηλαδή έχουν γίνει από πολίτες εντός της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών.

Μας λέτε: (Επίσης, η Υπηρεσία Πρασίνου εισηγείται την κατάργηση των θέσεων φύτευσης στα υφιστάμενα πεζοδρόμια, όπου αυτό απαιτείται.)

Την ενημέρωση αυτή την εκλαμβάνουμε ως μία κίνηση καλής θέλησης προς τη βελτίωση της προσπελασιμότητας των πεζοδρομίων του Ηρακλείου από τους πολίτες. Το (όπου απαιτείται) όμως που γράφετε, δεν αφήνει μεγάλα περιθώρια αισιοδοξίας, αφού μπαίνει στην εξίσωση η υποκειμενική γνώμη και όχι η αντικειμενική.

Συμβουλευτικά, θέλουμε να σας πούμε πως αν θέλουμε να μιλάμε για το αυτονόητο, αλλά και ζητούμενο δικαίωμα στην ελεύθερη, ασφαλή και ανεμπόδιστη κίνηση όλων των πεζών πολιτών, θα πρέπει η φύτευση να απέχει τουλάχιστον ένα μέτρο από την άκρη της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών, είτε αυτή είναι 1,50 ή 2 μέτρα σε δρόμους άνω των 12 μέτρων, ή και παραπάνω. Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η ζώνη πρόσοψης κτηρίων που δεν πρέπει να ταυτίζεται ή να ενσωματώνεται με την ελεύθερη ζώνη όδευσης πεζών.

Μας λέτε:(Για το θέμα των δέντρων στα υφιστάμενα πεζοδρόμια, ο Δήμος έχει αναζητήσει διευκρινήσεις από στελέχη της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού

Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.)

(Στο προσεχές διάστημα θα αναζητηθεί εκ νέου οδηγία από το αρμόδιο Υπουργείο για τον χειρισμό των δέντρων στα υφιστάμενα πεζοδρόμια της πόλης.)

Εδώ έχουμε μία αντίφαση και μία ομολογία ανεπάρκειας της ΚΥΑ 6213, αλλά και ένα γεγονός. Η αντίφαση είναι η εξής, πως είναι δυνατόν η ΚΥΑ στα νέα πεζοδρόμια, να μην επιτρέπει δέντρα εντός των ελεύθερων ζωνών όδευσης πεζών, και σε όλα τα άλλα διαμορφωμένα εδώ και δεκαετίες πεζοδρόμια να το επιτρέπει. Επίσης, προφανώς δεν σας έχουν απαντήσει από το αρμόδιο υπουργείο.

Παρακαλούμε πολύ να επισημάνετε στους αρμόδιους φορείς πως αναφέρεστε σε δέντρα-εμπόδια, εντός ή στο όριο της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών, όχι απλά σε δέντρα στα πεζοδρόμια. Έχει μεγάλη σημασία, που θα κρίνει την ετυμηγορία τους.

Η επέκταση των πεζοδρομίων εις βάρος της παρόδιας στάθμευσης που γράφεται εντός της ΚΥΑ, είναι απολύτως ανεφάρμοστη στις πόλεις μας για πολλούς λόγους. Με πιο σημαντικούς, ότι τα πεζοδρόμια είναι ήδη 1,50 μ. και πλέον, ενώ η παρόδια στάθμευση είναι ζωτικής σημασίας για τους κατοίκους και δεν μπορεί να αφαιρεθεί.

Μας λέτε: (Ακόμα, η επέμβαση στην ιδιωτική βλάστηση που εισέρχεται σε κοινόχρηστο χώρο, υλοποιείται κατ' εφαρμογή του 11ου άρθρου του Κανονισμού Πρασίνου [529/2019 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, ΑΔΑ: 6ΒΝΗΩΟΟ-ΦΥΥ].)

Αναφορικά με τον παραπάνω Κανονισμό Πρασίνου (529/2019), το Άρθρο 11 αφορά στις φυτεύσεις δέντρων σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου, δεν αναφέρει τίποτα σχετικό με την ιδιόκτητη βλάστηση. Το άρθρο που αναφέρει πως είναι υπεύθυνος ο ιδιοκτήτης είναι το (Άρθρο 9: Υπολογισμός κόστους εργασίας για την υλοποίηση ιδιωτικού έργου).

Είναι προφανές για εμάς, τους χρήστες των πεζοδρομίων, πως αυτός ο κανονισμός χρειάζεται άμεσα ξαναγράψιμο, καθώς αντανακλά επιζήμια αντίληψη για την προστασία του κοινόχρηστου χώρου και την ασάφεια της ΚΥΑ 2621/2009.

Υπεύθυνος για τη φροντίδα των ελεύθερων ζωνών όδευσης πεζών στα πεζοδρόμια είναι ο Δήμος, δεν πρέπει να επαφίεται στη βούληση του εκάστοτε αδιάφορου, ασυνείδητου ή αποθνήσκοντος πολίτη. Όπως ο Δήμος φροντίζει για την καθαριότητα των πεζοδρομίων, χωρίς να μπαίνει εντός καμιάς ιδιοκτησίας, έτσι θα πρέπει να κλαδεύει τα κλαδιά που εισέρχονται στον δημόσιο χώρο, χωρίς να μπαίνει εντός καμιάς ιδιοκτησίας. Η παρούσα πρόβλεψη του Κανονισμού Πρασίνου, προσθέτει εμπλοκή υπηρεσιών του Δήμου μόνο ύστερα από καταγγελία, με το πρόβλημα να υφίσταται.

Ενδεικτικό της λανθασμένης αντίληψης του κανονισμού πρασίνου, είναι η πρόβλεψη στο άρθρο 11, πως τα δέντρα θα φυτεύονται σε απόσταση 50 πόντων από το κράσπεδο. Σωστό

είναι αλλά, δεν αναφέρει καθόλου την απόσταση που θα πρέπει να φυτεύονται τα δέντρα από την ελεύθερη ζώνη όδευσης πεζών, ούτε αν η σχάρα του δέντρου που είναι στην πράξη λάκκος φύτευσης, θα μπαίνει σε επαρκή απόσταση από την προαναφερόμενη ζώνη.

Παρακαλούμε πολύ, να διαβάσετε προσεκτικά το Άρθρο 11 του εν λόγω Κανονισμού Πρασίνου. Εκτός από τα προβληματικά και ασαφή του σημεία, δίνει οδηγίες που θα έπρεπε να τηρεί η Υπηρεσία Πρασίνου και σε παλαιότερα πεζοδρόμια. Όπως: *(Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται ότι η φύτευση δέντρων επί πεζοδρομίων γίνεται σε ζώνες ελάχιστου πλάτους 0,50-0,70 μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη το επιπλέον απαραίτητο ελάχιστο πλάτος της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών το οποίο καθορίζεται στο 1,50 μέτρο.)*

Κλείνοντας την επιστολή μας αυτή, θέλουμε να σας πούμε πως η Υπηρεσία Πρασίνου και ο Δήμος Ηρακλείου δεν θα πρέπει να σκοντάφτουν στο «κενό γράμμα» της νομοθεσίας, αλλά να αντιλαμβάνονται τις ανάγκες των πολιτών και να τις ικανοποιούν. Αντιλαμβανόμενοι το πνεύμα της ΚΥΑ.

Προσοχή, όχι την ανάγκη του οδηγού να οδηγεί σε δρόμο που έχει δασωμένα παρτέρια δεξιά και αριστερά, αλλά την ανάγκη του πολίτη που δεν έχει άλλη επιλογή από το να κινηθεί στο πεζοδρόμιο, με αμαξίδιο, με λευκό μπαστούνι, με το μωρό στο καροτσάκι, με την τροχήλατη τσάντα από τη λαϊκή, και βέβαια να μπορούν δύο τουλάχιστον άνθρωποι να διασταυρώνονται χωρίς να χρειάζεται να κατεβαίνουν στο οδόστρωμα, ή να στριμώχνονται ο ένας πίσω από τον άλλο.

Όταν βρέχει, πρέπει να μπορούν να κρατάνε ομπρέλα χωρίς αυτή να μπλοκάρει πάνω σε κλαδιά. Χωρίς να μοιάζει σαν να περπατάς σε χωράφι, αντί για επίπεδο ομαλό πεζοδρόμιο, από τις βλάβες που έχουν προκαλέσει οι ρίζες των δέντρων. Χωρίς να κινδυνεύει κανείς να χτυπήσει πάνω σε κλαδιά και σε κορμούς, να πέσει μέσα σε σκάμματα, όπως γίνεται σήμερα.

Ένα παράδειγμα τέτοιου προς μίμηση πεζοδρομίου, είναι αυτό στη λεωφόρο Ικάρου, λίγο μετά από το υπεραστικό ΚΤΕΛ, έως την οδό Δουκός Μποφόρ, που το μόνο που του λείπει είναι ο οδηγός όδευσης τυφλών στο κέντρο του.

Ακόμη, έχουμε να σας υποδείξουμε ένα παλαιό έργο πεζοδρομίων, που είναι λειτουργικό και πληρεί πολλές από τις «σύγχρονες» προδιαγραφές. Είναι τα πεζοδρόμια της οδού μεγάλης Έβανς. Με εξαίρεση δύο τσιμεντένιες κολώνες και ότι δεν έχει οδηγό όδευσης τυφλών, έχει επαρκή ελεύθερη ζώνη όδευσης πεζών, πράσινο και χώρους σταθμεύσεις.

Πιστεύουμε πως η εκάστοτε Υπηρεσία Πρασίνου, πρέπει να φροντίζει, να διατηρεί, να καλλωπίζει και να αυξάνει το πράσινο στην πόλη, ποτέ όμως εις βάρος της ελεύθερης, ασφαλούς και ανεμπόδιστης κινητικότητας όλων των πολιτών.

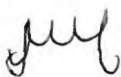
Παρακαλούμε πολύ να μας ενημερώσετε εγγράφως για τις προθέσεις της Υπηρεσίας σας.

Με την ευκαιρία, λόγω των ημερών, θέλουμε να σας ευχηθούμε, Καλά Χριστούγεννα, όμορφες γιορτές να περάσετε, υγεία, ευτυχία για το 2026, που ευχόμαστε να γίνει η απαρχή μιας νέας νοοτροπίας προς το συμφέρον όλων των πολιτών και της πόλης μας.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος:

Μαρκοδημητράκης Μενέλαος

Η Γεν. Γραμματέας

Κατσουλάκη-Γιαννιδάκη Καλλιόπη

